

Treba iskoristiti dobro vrijeme, dobru volju i opremu na vrhu Mosora. Vicka je odrađena i novi cilj je jama Podledenica, koja se nalazi u podnožju Jabukovca. I ona je istraživana više puta kroz povijest i duboka je nekih 180 m. Nacrta nema (ili nije crtana ili je nacrt zagubljen) i to je bilo potrebno što prije ispraviti s obzirom da se radi o jednoj od najdubljih mosorskih jama.

Naravno, nadali smo da ćemo pronaći i nekakav prolaz koji bi nas odveo u nova jamska prostranstva. I sam sam dio povijesti istraživanja Podledenice – u njoj sam bio 1999. godine, nedugo iza svoje speleološke škole. Tada sam se spustio u dvoranu na dnu i uspeo u jedno malo okno gdje se vidjelo još 10-ak m vertikalnog kanala. Tada se nismo spustili dolje, a kasnije od istraživača iz tog vremena nisam dobio nikakvu informaciju što je dolje. Nema nacrta, nema zapisa, nema informacija. S obzirom da je usmena predaja odavno izumrla, a novija je povijest počela izumom pisma, odlučili smo dokumentirati jamu.

Krenuli smo na Mosor u tri grupe po dvoje, kako je kome odgovaralo. Okvirni plan bio je krenuti u subotu popodne, prespavati u Bivakuši i u nedjelju nastaviti prema Jabukovcu. Kroz jutro se javlja Filko oduševljen obiljem sunca – nagovorio je Danu da krenu ranije – malo iza ručka, dok još ima dana. Kate i ja krećemo kasnije, po mraku. Naše nade da su već negdje blizu Vicka i da će sakupiti drva za vatru po škrtom terenu u trenu nestaju kad ih srećemo u domu. Brzo se smračilo, kažu, pa im se nije žurilo. A njihovo veselo raspoloženje i poluprazna boca orahovca govore da je proslava Filkovog rođendana, planirana za Bivakušu, počela malo ranije. Sad se

više nikome ne požuruje i naša mala grupica polako napreduje prema vrhu. Sakupljanje drva je dopalo Katu i mene s obzirom da su svečari zatražili još malo sporiji tempo...

--

--

U kasnijim večernjim satima uz vatricu, gradele, bevandu i ostatak oravovca mirno smo proslavili Filkov rođendan. Trebao je doći i Dragan do neke kasnije ure. Kada se nije pojavio,

shvatili smo da se radi o neuspjelom nagovaranju. Dobio je telefonski poziv u dva ujutro i sve nas opsovao jer se namjerava probuditi u tri kako bi prije sedam bio kod nas! Tako je i napravio. Došao je sa Šegom! Zatekao nas je u vrećama za spavanje. Teško smo se izvukli i brzo spremili. Do jame je još dvadesetak minuta nizbrdo. Ulaz joj je u šumovitoj vrtači. Vrlo brzo smo počeli sakupljati drva za vatru – sve je bilo okićeno injem i dalo se naslutiti da sunce nema namjeru obasjati tu jabukovsku Nedođiju. Doručak, oblačenje kombinezona, stavljanje pojasa i ostale opreme.

--

--

Dane oprema, Dragan crta. Mi ostali smo u svojstvu transportera, pomoćnika, mjernih točaka.

Dane polagano napreduje, čisteći veću policu na samome ulazu od uglavljenog kamenja – svaki klimavi kamen velika je opasnost u 150 metarskoj vertikali koja slijedi. Ta vertikala je jedna od najvećih u mosorskim jamama. Prostrana je, isprana vodom, impozantna. Nikoga ne ostavlja ravnodušnim. Na dnu je prostrana dvorana. U jednom kraju se nalazi spomenuto okno. Prolazili su me trnci kad sam osjetio snažno strujanje zraka na tom prolazu. Taj "propuh" znak je nekog većeg prostora iz kojeg dolazi kao rezultat izmjene tlakova, promjene temperature, rada vode ili spoja s drugim speleološkim objektom.

--

--

Međutim, nemamo sreće jer se okno nakon desetak metara otvara u vrlo zarušenu dvoranu gdje se osjeća "vjetar" koji prolazi kroz uglavljene blokove stijena. Za nas dalje nema prolaza, a nismo niti u mogućnosti kopati jer ne posjedujemo tehniku za pomicanje svog tog materijala... Nismo razočarani nego se dajemo u filozofiju o geološkom sastavu Mosora i definiranju granice nepropusnih slojeva stijene dok Dragan pomalo dovršava crtanje jame. Sati prolaze i dolazi logistički dio ekipe s toplim mesom s gradela!!! Filko i Kate su zaključili da ćemo kasno izaći pa je bolje obrok spustiti dolje kako opremači i crtači ne bi umrli od gladi. Ispekli su meso što je ostalo od proslave rođendana i ponijeli ga sa sobom. Ispravna odluka. Vrlo, vrlo ispravna odluka!

--

--

Nedugo nakon toga završio je istraživački dio posla i krenulo se na mukotrпно raspremanje jame. Sati od nedjelje se više niti ne broje. Kasno smo vani i sada je svejedno kada ćemo se spustiti do auta. Čeka nas 300 metara strmine uzbrdo do Vickovog stupa. Čeona mi pomalo slabi pa griješim u pronalaženju staze što nas je dovelo do stjenovitog i teško prohodnog terena. To je produžilo vrijeme našeg uspona na greben. Konačno se je ukazao i Split. Noćni pogled s Vicka je predivan. Sad je ostalo samo se spustiti u Sitno, uz česta posrtanja i stenjanja pod preteškim rusacima. Opremu spuštamo s planine, za ovu sezonu završavamo s dubokim mosorskim jamama.

--

--

Za kraj, evo jedan zanimljiv podatak svim čitateljima – u dvorani na dnu nazire se crta podizanja vode na visinu od 3 metra do ulaza u okno. U oknu ima granja iako se nalazi sa strane, daleko od ulazne vertikale. Što to znači? Zatvorite oči i zamislite – U proljeće kada padaju obilate kiše i tope se mosorski snjegovi u vertikali se stvara vodopad od 150 metara. Svu tu vodu uske pukotine sporo gutaju i stvara se jezero 40 metara dugo i 20 široko, duboko preko 3 metra. To je više vode nego u olimpijskom bazenu. Naš Mosor je nevjerojatna planina.

Tekst i fotografije: Marin Glušević

--

T